

Valtioneuvoston kanslia kirjaamo.vnk@gov.fi

VNK:n lausuntopyyntö VN/31483/2025

Yleisradion lausunto VNK:n lausuntopyyntöön: Saamelaisten totuus- ja sovintokomissio - Ylen saamenkieliset resurssit

Yleisradio esittää seuraavaa vastauksenaan valtioneuvoston kanslian lausuntopyyntöön Saamelaisten totuus- ja sovintokomission loppuraportin toimenpide-ehdotuksesta 30: Yleisradion tulee turvata riittävät resurssit saamenkieliselle ohjelmatoiminnalle. (VN/31483/2025, VN/31483/2025-VNK-43).

Yleisradio kiittää Saamelaisten totuus- ja sovintokomissiota tärkeän asian esille nostamisesta.

Totuus- ja sovintokomission raportissa tuodaan erittäin hyvin esiin Yle Sápmín erikoisasema kielen ja kulttuurin säilyttämisessä, mikä on samalla hyvin yhteensopiva Yleisradion tehtävän kanssa. Tehtävää toteutetaan tällä hetkellä kaikilla Yleisradion käytössä olevilla alustoilla laajana uutistoimintana, mutta myös lastenohjelmilla ja hartaussisällöillä.

Laissa Yleisradio Oy:stä yhtiön tehtäväksi on annettu mm. palveluiden tuottaminen saamen kielellä sekä samalla myös suomalaisen kulttuuriperinnön vaaliminen ja kulttuurinen moninaisuus. Ylen tulee myös huolehtia ohjelmatarjonnasta vähemmistö- ja erityisryhmille. Vuonna 2025 voimaan tulleella Yle-lain muutoksella vastaavien toimittajien asemaa vahvistettiin. Saamenkielisillä sisällöillä on oma vastaava toimittaja.

Ylen tehtävästä ja rahoituksesta päätetään vakiintuneen tavan mukaisesti parlamentaarisisissa työryhmissä. Viimeisin vuosina 2023-24 toiminut parlamentaarinen työryhmä päätti, että Ylen tulee sopeuttaa talouttaan noin 66 miljoonalla eurolla. Työryhmä toi mietinnössään myös esiin, että koska Ylellä on korostettu rooli vähemmistökielisten sisältöjen toteuttamisessa, vähemmistökielten sisällöntuotanto ja levitys tulee turvata nykytasoa vastaavaksi.

Yle Sápmi ei ollut Ylessä vuonna 2025 käytyjen laajojen muutosneuvotteluiden kohteena, joten Yle Sápmín koko säilyi ennallaan samalla kun Ylen muuta toimintaa supistettiin 10–15 %. Toteutetun säästöohjelman myötä Ylen saamenkielinen toimitus siirtyi

uutisten aluetoiminnasta osastoon, jossa toteutetaan Ylen muita uutisten kohderyhmäsisältöjä. Uuden osaston keskiössä on uusien yleisöjen löytäminen, ja osaston tehtävässä painottuvat kehitys ja kasvu. Saamenkielisten sisältöjen kehittäminen on jo aloitettu.

Kehityspanostusten lisäksi Ylen saamenkielisiä sisältöjä on vahvistettu rekrytoimalla uutta osaamista sekä vahvistamalla pohjoismaista yhteistyötä. Tämän myötä Yle Sápmi on saanut vahvemman roolin muun muassa Sámi Grand Prix -yhteispohjoismaisessa tuotannossa ja ottanut isomman roolin pohjoismaisessa Pohjoisvisio-työssä. Lastenohjelmia on vahvistettu sekä rahapanostuksella että uudella visuaalisella osaamisella ja tuottajalla. Toimituksen koko ja resurssimäärä ovat säilyneet ennallaan, ja rooleja on selkeytetty.

Käynnissä on myös saamenkielisten sisältöjen tulevaisuustyö, jonka tarkoituksena on selvittää ja selkeyttää tulevaisuuden sisältö- ja julkaisumuotoja. Radiolla ja televisiolla on perinteisesti ollut vahva asema myös saamenkielisten sisältöjen osalta, mutta tulevaisuudessa korostuvat verkkojournalismi ja muun muassa visuaalisuuden eri muodot. Tulevaisuustyö valmistuu syksyllä 2026.

Ylen saamenkieliset sisällöt ovat osa Yleisradion ydintä. Vaikka Yle kokonaisuudessaan on tehnyt sopeutustoimia, huolehdimme siitä, että ydintehtävät hoidetaan asianmukaisella tavalla. Saamenkieliset sisällöt ovat tällaisia.

Ystävällisin terveisin

Yleisradio Oy

Alex Fager

Operatiivinen päällikkö, päätoimittaja